

Kuivakäymälän hankinnassa huomioitavia seikkoja

- **Lait ja määräykset**
Käymäläjätteen kompostointi taajama-alueella vaatii tarkoitukseen sopivan kompostisäiliön ja edellyttää jätehuollon valvontaviranomaisen lupaa. Käymälä on myös sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle.
- **Huolto ja tarkkailu**
Kompostikäymälä vaatii enemmän hoitoa ja tarkkailua kuin vesivessa, valitaanpa millainen malli tahansa. Ennen hankintaa kannattaa perehtyä tarkasti eri vaihtoehtoratkaisuihin.
- **Kapasiteetti**
Ennen hankintaa kannattaa miettiä, tuleeko käymälä ympärivuotiseen vai ainoastaan ajoittaiseen käyttöön sekä kuinka monta henkeä sitä käyttää. Laitevalmistajat ilmoittavat, kuinka monen henkilön käyttöön kompostikäymälää suositellaan. Mitoitussuosituksia kannattaa noudattaa, sillä sekä ylikuormitus että vajaakäyttö heikentävät käymälän toimivuutta.
- **Sijoitus ja tilantarve**
Markkinoilla on sekä lämpimiin sisätiloihin että ulkorakennukseen soveltuvia malleja. Osa sisälle asennettavista malleista mahtuu tavalliseen käymälätilaan, osa vaatii runsaastikin tilaa. Kesämökkikäyttöön tulevan kompostikäymälän voi asentaa usein jo valmiiseen ulkokuussiin. Rakennus - ja asennusvaiheessa on otettava huomioon myös tyhjentämiseen tarvittava tila. Kompostikäymälä kannattaa asentaa huolella ja ohjeiden mukaan, sillä monet käyttöön liittyvät ongelmat johtuvat laitteen asennusvirheistä.
- **Sähkö- ja vesiliitäntä**
Ympäri vuotiseen käyttöön soveltuvat mallit edellyttävät usein sähköliitännän tarkoituksenmukaisesti toimiakseen. Markkinoilta löytyy myös malleja, jotka vaativat vesiliitännän.
- **Tyhjentäminen**
Tyhjennysväli vaihtelee käymälämallista, käyttäjämäärästä, käyttöajasta ja massan hajoamisnopeudesta riippuen muutamasta viikosta vuoteen. Tyhjennystapa riippuu mallista. Hankintavaiheessa kannattaa kiinnittää huomio siihen, miten käymälä tulee tyhjentää. Tyhjennysluukkujen tulisi olla suuret, tiiviit, helposti avattavat ja työasentojen kannalta sopivalla korkeudella.
- **Massan laatu ja jälkikompostointi**
Mitä useammin käymälä joudutaan tyhjentämään, sitä raaempaa jäte on. Useissa kompostikäymälämalleissa poistettu massa vaatii vielä jälkikompostoinnin. Jälkikompostoitumiselle on luotava optimaaliset olosuhteet: massa on sekoitettava, tarpeen vaatiessa kasteltava ja joukkoon on lisättävä seosainetta.
- **Seosaine**
Useissa kompostikäymälämalleissa käytetään seosainetta. Seosaineen käyttömäärä riippuu käymälämallista. Seosaine toimii energianlähteenä, tuo ilmapuutusta, imee nestettä sekä ehkäisee hajuja ja kärpäsiä. Seosaineiksi sopivat mm. lehtikarikeri, risuhake, kuorikeri tai turve. Markkinoilta löytyy myös kaupallisia valmisteita.

- **Ilmastointi**

Kompostikäymälän ilmanvaihdon tehtävä on poistaa kosteutta, hajuja sekä tuoda jätemassaan happea. Normaalisti luonnollinen ilmavaihto riittää. Useisiin käymälämalleihin kuuluu vakio- tai lisävarusteena puhallin.

- **Virtsan hyötykäyttö**

Käymäläjätteen sisältämistä ravinteista 94 % on virtsassa ja ne ovat kasveille helposti saatavassa muodossa. Jos käymälästä saadaan puhdas virtsa erikseen, se voidaan käyttää laimennettuna (8-9 osaa vettä ja 1 osa virtsaa) lannoitteeksi puutarhassa. Virtsa sopii ravinnesuhteiltaan parhaiten typpeä vaativille kasveille, joita ovat viljat, heinänurmet ja öljykasvit. Virtsassa on paljon typpeä, joten se ei sovellu syyslannoitteeksi. Hygieenisistä syistä olisi virtsa varastoitava vähintään puoli vuotta, jona aikana virtsan Ph-arvo kohoaa ja tappaa siinä olevat vähät bakteerit. Jos virtsaa ei haluta käyttää lannoitukseen, sen voi johtaa viemäriin.

